

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಳಿಗಳು

ವಿಷಯ: ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಒಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ 08 ಕೃಯೋಕಾ 2014, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ:

22.07.2014

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ರೈತರಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಆದಾಯ ಸಿಗುವುದರಿಂದ ಅವರು ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಡುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಣ ಭೂಮಿ ರೈತರ ಆದಾಯ ಮಳೆ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಇವರ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಕೃಷಿಮೇಳದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊರತರುವುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಘೋಷಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮುಂದುವರೆದು, ದಿನಾಂಕ 14.02.2014ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಂಡಿಸಿದ 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಭಾಷಣದ ಕಂಡಿಕೆ 26, 27, ಮತ್ತು 28ರಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.70ರಷ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಪ್ರದೇಶವು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ರಾಜ್ಯದ ಶೇ.55ರಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಶೇ.75ರಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಸುಧಾರಿತ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ‘ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ’ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಮೊದಲನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ 5 ಮುಖ್ಯ ಒಣ ಭೂಮಿ ವಲಯಗಳ 45 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ 23 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಬದುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಳೆನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹಾಗೂ ಉಪಯುಕ್ತ ಬಳಕೆ, ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ, ಉತ್ತಮ ಆದಾಯ ತರುವ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು, ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಂಸ್ಕರಣ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ, ಕೃಷಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಆಶಯ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ 53 ಲಕ್ಷ ರೈತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ

ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿದೆ. 'ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ' ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಿಷನ್ ಮೋಡ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಮ್ಮಿಲನಗೊಳಿಸಿ 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ 9 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2014-15ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ರೂ.500.00 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು”.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಕೃಷಿ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ಶೇ.70 ರಷ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶವು ರಾಜ್ಯದ ಸುಮಾರು ಶೇ.55ರಷ್ಟು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಶೇ.75ರಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಭಾಜನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ 10 ಕೃಷಿ-ಹವಾಮಾನ ವಲಯಗಳ ಪೈಕಿ 5 ಕೃಷಿ- ಹವಾಮಾನ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು 450 ರಿಂದ 850 ಮಿಮೀಗಳಷ್ಟಿದ್ದು, ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ತುಂಬಾ ಅನಿಯಮಿತವಾಗಿದೆ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ವರದಿ (2001)ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಡುವಳಿ ಗಾತ್ರ 2.56 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ಬದಲಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಹಿಡುವಳಿ ಗಾತ್ರವು ಕೇವಲ 1.55 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ (Climate change) ವಿದ್ಯಮಾನವು ದೀರ್ಘವಾದ ಒಣ ಹವೆ (ಶುಷ್ಕ ವಾತಾವರಣ) ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಮಳೆದಿನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪದೆ ಪದೇ ಬರ ಮತ್ತು ನೆರೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ವಲಯದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ನೀತಿಯ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಂದಿಗ್ಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಹನಿ ನೀರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನೀರಿನ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ನಿವ್ವಳ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಶೇ.70ರ ಪ್ರದೇಶವು ಐದು ಒಣ ಕೃಷಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಈ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶ: ರಾಜ್ಯದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಜೀವನಾಧಾರಿತ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಯನ್ನಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದು, ಸಮರ್ಪಕ ಮಳೆ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಿಸುವುದು. ರೈತನ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು ಸುಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಅವಲಂಬಿತ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನೀರು-ಶಕ್ತಿ ಸೇರಿಕೆಗೆ (water - energy nexus) ಒತ್ತು

ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ನೀತಿಯು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಒಣ ಭೂಮಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಯನೀತಿ: ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯನ್ನು “ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಅಭಿಯಾನ” ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು 5 ಮುಖ್ಯ ಒಣ ಭೂಮಿ ವಲಯದ 45 ಲಕ್ಷ ಹೆ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ 23 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿನ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಮೀಕರಿಸಿ ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದು. ಅವಶ್ಯವಾಗುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ರೈತರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮೂಲಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ನೀತಿಯು ಸಮರ್ಪಕ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಅಂತರ್ಜಲ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿರುತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

ಈ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಇಲಾಖೆಗಳಾದ ಕೃಷಿ,ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್, ರೇಷ್ಮೆ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳು ತಮ್ಮ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.

ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

ಅ) ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಕೃಷಿ:

ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮಳೆಯು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಳೆ ಪದ್ಧತಿ, ಹಂಚಿಕೆ, ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಮಳೆ ದಿನಗಳು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಬಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ನೀರಿನ ಸದ್ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ನೀತಿಯು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಜಮೀನಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರುಣಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮರ್ಪಕ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊಯ್ಲು, ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ನೀರು ಎತ್ತುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಲಘು ನೀರಾವರಿ ಘಟಕಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ ಈ ನೀತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪದ್ಧತಿ ಜೊತೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಒಂದು ಹೆಕ್ಟಾರ್ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನಕ್ಕಿಂತ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಕೃಷಿಯು ರೈತರ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅ) ಬೆಳೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳ ಪೂರೈಕೆ: ವಿವಿಧ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ, ಏಕ ಬೆಳೆ, ದ್ವಿ-ಬೆಳೆ, ಅಂತರ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಬೆಳೆಗಳ (Relay cropping) ಪದ್ಧತಿ, ಬೆಳೆಕಾಳು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳು, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಪರ್ಯಾಯ ಭೂ-ಬಳಕೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು (ಕೃಷಿ-ತೋಟಗಾರಿಕೆ/ತೋಟಗಾರಿಕೆ-ಮರಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು) ರೈತರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಅಧಿಕ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುವ ರಫ್ತಾಗುವ/ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆಕಾಳು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯ ಭೂಮಿ ಬಳಕೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು (ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಪೂರೈಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು.

ಇ) ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಬೇಸಾಯಗಳಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

(ಎ) ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆ ಹಾಗೂ ಮರಗಿಡಗಳ ಬೆಳೆ ಆವೃತ್ತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಸಸಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ವಲಯವಾರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಸಿಮಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು.

(ಬಿ) ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ಮೇಕೆ, ಆಡು, ಕೋಳಿ, ಹಂದಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದು,

ಈ) ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:

ತಾಲ್ಲೂಕು/ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಪಾಲುದಾರರ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿ, ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ವರ್ಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಲು ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು, ಅಲ್ಲದೇ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನೀಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಡಿಗೆ ಆಧಾರಿತ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು. ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು. ರೈತರ ಆಸಕ್ತಿ ಗುಂಪು ಹಾಗೂ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.

ಉ) ಹವಾಮಾನ ಆಧಾರಿತ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಮಾರುತ ಆಧಾರಿತ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಹಂಗಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಮಧ್ಯಮ ಶ್ರೇಣಿಯ ಬರ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯು ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನಡವಳಿಕೆ (ಪ್ರಮಾಣ, ಅವಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು) ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿದ್ದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಭದ್ರತೆಗೂ ಧಕ್ಕೆಯಾಗಲಿದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನ, ಮಳೆ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ, ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆ ಸಂಗೋಪನೆ ಕುರಿತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಳೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಮಾಹಿತಿಯಾದ ವಾಡಿಕೆ ಮಳೆ, ಸಂಭವಿಸಲಿರುವ ಶುಷ್ಕ ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶದ ವಾರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಹಾಗೂ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಬೆಳೆ ಸಂಗೊಪನೆ/ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರಿಸಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು.

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೋಬಳಿ/ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ದ್ವೈ- ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಕೃಷಿ ಹವಾಮಾನ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಹವಾಮಾನ ಇಲಾಖೆ, ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುವುದು. ಎಸ್ ಎಂ ಎಸ್ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಊ) ಸಂಸ್ಥಾ ಬೆಂಬಲ:

ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ರೈತರ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೋಶ, ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಉಸ್ತುವಾರಿ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ರೈತರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭೂಹಿಡುವಳಿ, ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ, ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯದ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ಆಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಇತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಖಅಖಖಖಖಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಸಲಹೆ ಪಡೆದು, ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿದೆ:

ಆದೇಶ

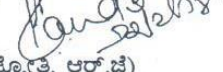
ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಕಾರಣಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಜೀವನಾಧಾರಿತ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಯನ್ನಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸಲು, ಸಮರ್ಪಕ ಮಳೆ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಿಸಲು, ರೈತನ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು ಸುಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬಿತ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನೀರು-ಶಕ್ತಿ ಸೇರಿಕೆಗೆ (water - energy nexus) ಒತ್ತು ನೀಡಲು ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್

ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಒಣ ಭೂಮಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಒಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಕೃಷಿಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿ ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಐದು ಒಣ ಕೃಷಿ ಹವಾಮಾನ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.
2. ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳು ತಮ್ಮ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.
3. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿಯಾನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯು ನೋಡಲ್ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
4. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನ/ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
5. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
6. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
7. ಕೃಷಿಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ

ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ

(ಜ್ಯೋತಿ. ಆರ್.ಜೆ.)

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,

ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ.

ಇವರಿಗೆ:

1. ಪ್ರಧಾನ ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರು (ಬಿ & ಎಸ್ ಎಸ್ ಎ), ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡ, ಆಡಿಟ್ ಭವನ, ಬೆಂಗಳೂರು-01.
2. ಪ್ರಧಾನ ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರು (ಇ & ಆರ್ ಎಸ್ ಎ), ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡ, ಆಡಿಟ್ ಭವನ, ಬೆಂಗಳೂರು-01.
3. ಪ್ರಧಾನ ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರು (ಎ & ಇ), ಕರ್ನಾಟಕ ಪಾರ್ಕ್‌ಹೌಸ್ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
4. ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯುಕ್ತರ ಆಪ್ತಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ವಿಧಾನಸೌಧ.
5. ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ, ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡ.
6. ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ, ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡ.
7. ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ.
8. ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ, ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡ.
9. ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಅರಣ್ಯ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಇಲಾಖೆ.
10. ಆಯುಕ್ತರು/ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
11. ಆಯುಕ್ತರು/ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
12. ಆಯುಕ್ತರು/ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
13. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
14. ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಶಾಖೆ- ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಸಂಖ್ಯೆ:3, ದಿ: 25-06-2014(ಸಿ334/2014).
15. ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರಾಜ್ಯ ಹುಜೂರು ವಿಜಾನೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

16.ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ(ವೆಚ್ಚ-4), ಬೆಂಗಳೂರು.

17.ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಆಪ್ತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

18.ಸರ್ಕಾರದ ಉಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ-1 ಮತ್ತು 2 ರವರ ಆಪ್ತ ಸಹಾಯಕರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ.

19.ಶಾಖೆಯ ರಕ್ಷಾ ಕಡತ / ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರತಿಗಳು.

ಅನುಬಂಧ-I

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ನೀತಿ

ಹಿನ್ನೆಲೆ:

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಕೃಷಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ಶೇ.70 ರಷ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶವು ರಾಜ್ಯದ ಸುಮಾರು ಶೇ.55ರಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಶೇ.75ರಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಭಾಜನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ 10 ಕೃಷಿ-ಹವಾಮಾನ ವಲಯಗಳ ಪೈಕಿ 5 ಕೃಷಿ- ಹವಾಮಾನ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು 450 ರಿಂದ 850 ಮಿಮೀಗಳಷ್ಟಿದ್ದು, ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ತುಂಬಾ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ವರದಿ (2001)ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಡುವಳಿ ಗಾತ್ರ 2.56 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ಬದಲಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಹಿಡುವಳಿ ಗಾತ್ರವು ಕೇವಲ 1.55 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸತತ ವಿಭಜನೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರನ್ನು ಸೃಜಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳತ್ತ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರು ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉಲ್ಬಣಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ,ಹತಾಶೆಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಸಹಃ 1000ಅಡಿವರೆಗೂ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆಯಲು ರೂ.2.0ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ವಿಫಲವಾದರೆ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಬತ್ತಿಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರನ್ನು ಸಾಲದ ಬಲೆಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸದರಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯ ನೆರವಿನಿಂದ ರೈತರು ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದು.

ಮುಂದುವರೆದು, ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ(Climat change) ವಿದ್ಯಮಾನವು ದೀರ್ಘವಾದ ಒಣ ಹವೆ(ಶುಷ್ಕ ವಾತಾವರಣ) ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಮಳೆ ದಿನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪದೆ ಪದೇ ಬರ ಮತ್ತು ನೆರೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ವಲಯದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ನೀತಿಯ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಟ್ಟವು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಸ್ಥಿರ(ನಿಶ್ಚಲ)ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ರೈತರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಿರ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮಟ್ಟದ ಜೊತೆಗೆ ಹವಾಮಾನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಂದಿಗ್ಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಹನಿ ನೀರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯನ್ನು

ಪಡೆಯಲು ನೀರಿನ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಅಳಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ನಿವ್ವಳ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಶೇ.70ರ ಪ್ರದೇಶವು ಐದು ಒಣ ಕೃಷಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ನೋಟ: ನೀರಾವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೃಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ನೀರಾವರಿಯಡಿ ತರುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೂಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೀರಾವರಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟಾರ್ಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 2.0ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೂಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಸೌಲಭ್ಯ, ಪರಿಕರಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿರುವ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದಿಂದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ರೈತರು ವಿಫಲರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೀರಾವರಿಯಡಿ ಒಳಪಡಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳೂ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಹವಾಮಾನ ವಲಯಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಐದು ವಲಯಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಖುಷ್ಕಿ ವಲಯಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

1. ಈಶಾನ್ಯ ಶುಷ್ಕ ವಲಯ
2. ಉತ್ತರ ಒಣ ವಲಯ
3. ಮಧ್ಯಮ ಒಣ ವಲಯ
4. ಪೂರ್ವ ಒಣ ವಲಯ ಮತ್ತು
5. ದಕ್ಷಿಣ ಒಣ ವಲಯ

ಈ ವಲಯಗಳು, ರಾಜ್ಯದ 23 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದು (ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಯಾದಗೀರ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಬಳ್ಳಾರಿ , ರಾಯಚೂರು, ಗದಗ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು, ಹಾಸನ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು(ಗ್ರಾಮಾಂತರ), ಬೆಂಗಳೂರು(ನಗರ), ರಾಮನಗರ, ಕೋಲಾರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ) , 105 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ವಲಯಗಳು, ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಭೌಗೋಳಿಕ(120.3 ಲಕ್ಷ ಹೆ.) ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶೇ.63 ರಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇ.60 ರಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾತ್ರ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.(74.5 ಲಕ್ಷ ಹೆ.) ಉಳಿದ ಶೇ.40 ಭಾಗವು ಬರಡು ಅಥವಾ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಬೀಳು ಭೂಮಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಲಯಗಳು, ರಾಜ್ಯದ ಶೇ.71 ರಷ್ಟು ನಿವ್ವಳ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಲಯಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆಯು 450 ರಿಂದ 850 ಮಿ.ಮೀ.ಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಲಯಗಳ ಒಟ್ಟು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶವು ಶೇ.55 ರಿಂದ 76 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಈಶಾನ್ಯ ಶುಷ್ಕವಲಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.76, ಮಧ್ಯಮ ಒಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.74 ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಒಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.72 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಒಣವಲಯದ ಒಟ್ಟು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶವು ಶೇ. 57 ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಒಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.55ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ಶೇ.108 ರಿಂದ ಶೇ.130 ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಪೂರ್ವ ಒಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಶೇ.108ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು : ಕೃಷಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ಗಣತಿಯನ್ವಯ, ಒಟ್ಟಾರೆ ರಾಜ್ಯದ 78.32 ಲಕ್ಷ ಭೂ ಸಾಗುವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸದರಿ ವಲಯಗಳು ಶೇ.69% (53.83ಲಕ್ಷ)ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇ.70 ಕಾರ್ಯನುಷ್ಠಾನದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯ ಒಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿ ಸಾಗುವಳಿ 1.55ಹೆ. ಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ (1.69ಹೆ.) ಅದೇ ರೀತಿ ಪೂರ್ವದ ಒಣ ವಲಯ (2.16ಹೆ.) ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಒಣ ವಲಯ (2.23ಹೆ.) ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸಾಗುವಳಿ ಪ್ರದೇಶವು ದಕ್ಷಿಣ ಒಣ ವಲಯ (0.90ಹೆ.) ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಒಣ ವಲಯದಲ್ಲಿದೆ (0.95ಹೆ.)

ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದಾದ ಮುಖ್ಯ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು :

1. ಅನಿಯಮಿತ ಮಳೆ/ಮಳೆ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ
2. ಅಧಿಕ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಂತರ್ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ
3. ಬೆಳೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಅಳವಡಿಸಲು ಒಲವಿಲ್ಲದಿರುವುದು
4. ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ.
5. ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಅಲಭ್ಯತೆ
6. ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ
7. ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಕೊರತೆ
8. ವಿಸ್ತರಣಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂನತೆಗಳು, ಸೀಮಿತ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ
9. ಸ್ಥಗಿತ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ನಿವ್ವಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆದಾಯ.

ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ರಾಜ್ಯದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಜೀವನಾಧಾರಿತ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಯನ್ನಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದು, ಸಮರ್ಪಕ ಮಳೆ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಿಸುವುದು. ರೈತನ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು ಸುಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬಿತ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನೀರು-ಶಕ್ತಿ ಸೇರಿಕೆಗೆ (water - energy nexus) ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ನೀತಿಯು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಒಣ ಭೂಮಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ-ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ರೈತರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಕಾರ್ಯನೀತಿ:

ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯನ್ನು “ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ಅಭಿಯಾನ” ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು 5 ಮುಖ್ಯ ಒಣ ಭೂಮಿ ವಲಯದ 45ಲಕ್ಷಹೆ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ 23 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿನ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಮೀಕರಿಸಿ ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದು. ಅವಶ್ಯವಾಗುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ರೈತರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮೂಲಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ನೀತಿಯು ಸಮರ್ಪಕ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಅಂತರ್ಜಲ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿರುತ್ತೇಜಿಸುವುದು. ಈ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಇಲಾಖೆಗಳಾದ ಕೃಷಿ,ತೋಟಗಾರಿಕೆ,

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್, ರೇಷ್ಮೆ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ಮೀನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳು ತಮ್ಮ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.

I. ಹವಾಮಾನ ಆಧಾರಿತ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಮಾರುತ ಆಧಾರಿತ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಹಂಗಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಮಧ್ಯಮ ಶ್ರೇಣಿಯ ಬರ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯು ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನಡವಳಿಕೆ (ಪ್ರಮಾಣ, ಅವಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು) ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿದ್ದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ

- 4 -

ಪೌಷ್ಟಿಕ ಭದ್ರತೆಗೂ ಧಕ್ಕೆಯಾಗಲಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನ, ಮಳೆ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ, ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆ ಸಂಗೋಪನೆ ಕುರಿತು ಸಬಲೀಕರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಳೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಮಾಹಿತಿಯಾದ ವಾಡಿಕೆ ಮಳೆ, ಸಂಭವಿಸಲಿರುವ ಶುಷ್ಕ ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶದ ವಾರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಹಾಗೂ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಬೆಳೆ ಸಂಗೋಪನೆ/ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರಿಸಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು.

ಎ) ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೋಬಳಿ/ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಡ್ವೈ-ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಕೃಷಿ ಹವಾಮಾನ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಹವಾಮಾನ ಇಲಾಖೆ, ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುವುದು. ಸಂಪರ್ಕಜಾಲದ (ಎಸ್ ಎಂ ಎಸ್) ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಬಿ) ಮಣ್ಣು ಆರೋಗ್ಯ ಚೀಟಿ : ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಬೇಸಾಯದ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಧಾರಿತ ಮಣ್ಣು ಆರೋಗ್ಯ ಚೀಟಿ ನೀಡುವುದು. ಇದರಿಂದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಳಹದಿಯ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಫಲವತ್ತತೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಬೇಸಾಯದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅನವಶ್ಯಕ ಖರ್ಚನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

II. ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಕೃಷಿ :

ಅಸ್ಥಿರ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮಳೆಯು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಳೆ ಪದ್ಧತಿ, ಹಂಚಿಕೆ, ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಮಳೆ ದಿನಗಳು ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಬಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ನೀರಿನ ಸದ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ನೀತಿಯು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಜಮೀನಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರುಣಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮರ್ಪಕ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊಯ್ಲು, ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ನೀರು ಎತ್ತುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಲಘು ನೀರಾವರಿ ಘಟಕಗಳು ಈ ನೀತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪದ್ಧತಿ ಜೊತೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ರೈತನ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿರಿಸಲು ಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಖಚಿತ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಗೆ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಫಲಿತಾಂಶ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲವು ಸಹ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಹ ಕೊಯಿಲು ಮುಂಚಿತ ಕೇವಲ ಒಂದು ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಂಭವ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ/ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನೀರಿನ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿತ/ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನಿಂದ ಬೆಳೆಗಳ ಭದ್ರತೆ ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವದ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿತ/ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕೃಷಿಯು ಮುಖ್ಯ ಆಧಾರಸ್ತಂಭವಾಗಿದೆ.

ವಿಪರೀತವಾದ ಅಂತರ್ಜಲದ ಅವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಮಿತಿಮೀರಿದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ನಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ 800 ಅಡಿಗೂ ಮೀರಿದ ಆಳದಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲದ ಎತ್ತುಗಡೆಯಾಗಿದೆಯೋ, ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಡಿಕೆ ಮಳೆಯಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮರುಪೂರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬಳಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಹನಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಏಕಮಾತ್ರ ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

600 ಮಿಮೀನಷ್ಟು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಬೀಳುವ ತೀವ್ರ ಮಳೆಯಿಂದ, ಮಳೆಯ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಧಗಳಿಂದ ಸಂಭವನೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ನೀರಿನಿಂದ ಲಘು ನೀರಾವರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಘಟಕದಲ್ಲೂ ನೀತಿಯ ಧೋರಣೆ ನೀರಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ಕಡೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನಕ್ಕಿಂತ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಕೃಷಿಯು ರೈತರ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ರೈತರೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ರೈತನ

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಸ್ಥಿರತೆಗೆ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕೃಷಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಬಲ್ಲದು. ಇದು ಅಕಾಲಿಕ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಮಳೆಯ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದಾಗುವ ಬೆಳೆ ಹಾನಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆಗಳ ನೀರಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶುಷ್ಕ ಅವಧಿಯು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತ ತನಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಅವನು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಹಲವು ರೀತಿಯ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಕಾಲಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಆವಕದ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಕೂಡ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರೈತರ ಮತ್ತು ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ತೀವ್ರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಖಚಿತತೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯದಿಂದ ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಿನಗೂಲಿಯನ್ನು ರೈತ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಹಾನಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಗುರುತಿಸಿದ ಹಾನಿಯನ್ನು ಬೆಳೆವಿಮೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂರಕ್ಷಿತ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯದ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸದಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುವ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಗುಚ್ಛ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲು ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಕೇಜನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಕಡೆ ಗುಚ್ಛ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಬೇಕಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂರಕ್ಷಿತ/ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ರೈತನಿಗೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಖುಷಿ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ನಿರಂತರ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಇದು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಇದರ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಪ್ರತಿ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಸಂರಕ್ಷಿತ/ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕೃಷಿಗೆ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.50% ರಷ್ಟನ್ನು ರೈತರು ಭರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಉಳಿಕೆ 50% ಭಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಭರಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರೈತನಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿತ/ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿ ಉಳಿದ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ(ಉದಾಹರಣೆ; ಹಲಸು). ಇದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಉತ್ತಮ ನೆರಳು , ಅದರ ಎಲೆಗಳಿಂದ ಜಮೀನಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಸಾವಾಯವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತೆಯೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.ಅಲ್ಲದೆ ಅರಣ್ಯ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೇವಿನ ಗುಣಲಕ್ಷಣವಿರುವಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಲಭ್ಯತೆಯು ಇರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಲಾಭಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇಂತಹ ಭರವಸಾತ್ಮಕ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಅವನು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಪರಿಕರ ಪಡೆದು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ರೈತನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನೂತನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳಿಂದ ಸುಧಾರಿತ ಅರಿವು ಮೂಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯಗಳಿಸಿ ಅವನು ತನ್ನ

ಉದ್ಯೋಗಶೀಲತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇತರರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕನಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರವು ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ನೀಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ರೈತನು ಹಾಕುವ/ಮಾಡುವ ಬಂಡವಾಳಗಳಿಗೆ ನಿರುತ್ತೇಜಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

III. ಬೆಳೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳ ಪೂರೈಕೆ:

ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಬೆಳೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯವು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ, ಏಕಬೆಳೆ, ದ್ವಿ-ಬೆಳೆ, ಅಂತರ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಬೆಳೆಗಳ (Relay cropping) ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಹವಾಗುಣ ಆಧಾರಿತ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ (1.17%). ಇದನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿಧಾನವಲ್ಲದೆ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮುಂದಾಲೋಚಿಸಿ ಪೂರೈಸಲು ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಉಪ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸಮಾನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಸುವುದು, ಸುಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎ) ವಿವಿಧ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಅಂದರೆ, ಏಕ ಬೆಳೆ, ದ್ವಿ-ಬೆಳೆ, ಅಂತರ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಬೆಳೆಗಳ (Relay cropping) ಪದ್ಧತಿ, ಬೇಳೆಕಾಳು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳು, ಪೌಷ್ಠಿಕ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಪರ್ಯಾಯ ಭೂ-ಬಳಕೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು (ಕೃಷಿ-ತೋಟಗಾರಿಕೆ/ ತೋಟಗಾರಿಕೆ-ಮರಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು) ರೈತರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಅಧಿಕ ಆದಾಯದ ಪಡೆಯುವ ರಫ್ತಾಗುವ/ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಬೇಳೆಕಾಳು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯ ಭೂಮಿ ಬಳಕೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು (ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಪೂರೈಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು.

ಬಿ) ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ: ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೆಳೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಜಾನುವಾರು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವ ಪ್ರಾಣಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವುದು, ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ, ಜೇನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ರೇಷ್ಮೆ, ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯಂತಹ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾಗಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುವುದು.

ಸಿ) ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ :

i) ಬೆಳೆಗಳ/ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ತಳಿವರ್ಧನೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಬೆಳೆ/ತಳಿ, ಬರ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸೂಕ್ತ

ತಳಿಗಳನ್ನು ತರುವುದು. ರಾಜ್ಯದೆಲ್ಲೆಡೆ ಬಹುಸ್ಥಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ICAR ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬಂದ ತಳಿ/ಸಂಕರಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸುವುದು. (ಈ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಭರಿಸುವುದು). ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳೊಂದಿಗೆ ರೈತರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ಪ್ರಭೇದದ ಮಿಶ್ರ ತಳಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗುರುತಿಸುವುದು. “ರಾಜ್ಯ ತಳಿ ಬಿಡುಗಡೆ” ಸಮಿತಿಯ ಮೂಲಕ ಹಂತ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ನಿಯಂತ್ರಣಗೊಳಿಸುವುದು.

ii) ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಇರುವ ಬೆಳೆಗಳ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳ ಪೂರ್ಣ ಬೇಡಿಕೆ ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಬೀಜ ಉತ್ಪಾದನೆ ಯೋಜನೆ (5 ವರ್ಷ) ,ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳ ಮೂಲಕ ಹಳೆ ಬೀಜ ತಳಿಗಳಿಂದ ಹೊಸ ಬೀಜ ತಳಿಗಳ ಬದಲಿಕೆಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ರಿಯಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ವಿತರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.

iii) ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮಳೆ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೀಜ ನಿಗಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೀಸಲು ಬೀಜ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕ್ರಮ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು. ಬೀಜ ನಷ್ಟ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೀಜ ಮೀಸಲು ಅಂದರೆ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಬೀಜಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಶೇ.20ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಬೀಜ ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಡಲಾಗುವುದು. ಹಂಗಾಮಿನ ನಂತರದ ಬೆಳೆ, ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲ ಹಾಗೂ ನೆರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದಂತಹ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅನಿಶ್ಚಿತ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಮೀಸಲು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡಲು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯ ನಿಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

IV. ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಬೇಸಾಯಗಳಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದರಿಂದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಬೇಸಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಸ್ಥಿತಿಯ ಒಣ ಮಾಸದಲ್ಲೂ ಸಹ ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು ವಿವಿಧ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, 30 ದಿನಗಳ ಸೊಪ್ಪು ತರಕಾರಿಯಿಂದ 12 ತಿಂಗಳ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಅರಿಶಿನ ಮತ್ತು ಶುಂಠಿ ಇತ್ಯಾದಿಯವರೆಗಿದ್ದು, ಇವು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಮಧ್ಯಮಾವಧಿಯಿಂದ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಹಣ್ಣು ಬೆಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಆದಾಯವನ್ನು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇಂದು ತೋಟಗಾರಿಕೆಯನ್ನು “ಸೂರ್ಯೋದಯ ವಲಯ”ವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಗ್ರ

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆಯು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ

ಆದಾಗ್ಯೂ ಒಣ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯವಿರುವ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿಮೆಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಮೆಗೊಳಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಯಾವುದೇ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಬಾರದು.ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವನ್ನು ಕೂಡ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತರ್ಜಲದ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅನೇಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡದಿರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ .

ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಮರಗಳಾದ ಬೇವು, ಅಕೇಶಿಯಾ, ತೇಗ, ಸಿಲ್ವರ್ ಓಕ್, ಹೊಂಗೆ, ಮಹಾಗನಿ ಮುಂತಾದವು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಮಾದಾಯಕವಾಗಿದ್ದು, ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯವನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ರೈತರಿಗೆ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜಾನುವಾರುಗಳಾದ ಕುರಿ, ಮೇಕೆ, ಪಕ್ಷಿಗಳಾದ ಕೋಳಿ, ಬಾತುಕೋಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಆದಾಯದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಅನಿಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಜಾನುವಾರು ಸಾಕಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಜೇನುಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಎರೆಹುಳು ತೊಟ್ಟಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ವರಮಾನ ಗಳಿಸುವ ಪೂರಕ ಉದ್ಯಮಗಳಾಗಿವೆ.ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಾವಧಿ, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಆಧುನಿಕ ಮೀನು ಸಾಕಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವರಮಾನ ಗಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

V. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:

- ಕೃಷಿ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರ : ತಾಲ್ಲೂಕು/ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಪಾಲುದಾರರ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿ, ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ವರ್ಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಲು ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು, ಅಲ್ಲದೇ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನೀಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಬಾಡಿಗೆ ಆಧಾರಿತ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು.
- ರೈತರ ಆಸಕ್ತಿ ಗುಂಪು ಹಾಗೂ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.

VI. ಬೆಳೆ ವಿಮೆ:

ಕೃಷಿಯನ್ನು ಹಾನಿಯಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತಗೊಳಿಸಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸೂಕ್ತ ವಿಮಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ಸದರಿ ಸೌಲಭ್ಯವು ಹಾನಿಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ನಿಖರವಾಗಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಆಧಾರಿತ ಇಲ್ಲದೇ, ಆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಬಹುದಾಗಿದೆ.

VII. ಸಂಸ್ಥಾ ಬೆಂಬಲ:

- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯ ಅಭಿಯಾನ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು 100ಹೆ. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವಂತಹ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವುದು.
- ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ರೈತರ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೋಶ, ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಉಸ್ತುವಾರಿ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ರೈತರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭೂಹಿಡುವಳಿ, ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ, ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯದ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ಆಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ರಾಜ್ಯದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಭಿಯಾನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ (ಮಿಷನ್ ಮೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಅನುಬಂಧ -2

ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ

1. ಪೀಠಿಕೆ:

ಕರ್ನಾಟಕವು ಒಂದು ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ಶೇ.70 ರಷ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಪ್ರದೇಶವು ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶೇ.55 ರಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಶೇ.75 ರಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಖಚಿತವಾದ ಕಾರಣ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಆದಾಯ ಸಿಗುವುದರಿಂದ ಅವರು ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಹೂಡುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಣ ಭೂಮಿ ರೈತರ ಆದಾಯ ಮಳೆ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇವರ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ರೈತರು 1000 ಅಡಿವರೆಗೂ ಕೊಳವೆಬಾವಿ ಕೊರೆಯಲು ರೂ.2.0 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೊಳವೆಬಾವಿ ವಿಫಲವಾದರೆ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಬತ್ತಿಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಸಾಲಭಾಧೆಗೆ ಸಿಲುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಕೊಳವೆಬಾವಿಯ ಬದಲಾಗಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಹಂಗಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಮಧ್ಯಮ ಶ್ರೇಣಿಯ ಬರ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯು ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿರುತ್ತಿದೆ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನಡವಳಿಕೆ (ಪ್ರಮಾಣ, ಅವಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು) ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು 10 ಕೃಷಿ ವಲಯಗಳ ಪೈಕಿ (ವಲಯ-2, 3, 4, 5 ಮತ್ತು 6) ಈಶಾನ್ಯ ಶುಷ್ಕವಲಯ, ಉತ್ತರ ಒಣ ವಲಯ, ಮಧ್ಯಮ ಒಣ ವಲಯ, ಉತ್ತರ ಪೂರ್ವ ಒಣ ವಲಯ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಒಣ ವಲಯಗಳನ್ನು ಒಣ ವಲಯಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇ.71 ರಷ್ಟು ಈ ಐದು ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಐದು ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆಯು 450-850 ಮಿ.ಮೀ.ಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮಳೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮುಖಾಂತರ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆಯಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ 23 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ (105 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು) 45 ಲಕ್ಷ ಹೆ. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು (ಅನುಬಂಧ-1ರಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ).

1.2 ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ರಾಜ್ಯದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಯನ್ನಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದು. ಸಮರ್ಪಕ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹಾಗೂ ಉಪಯುಕ್ತ ಬಳಕೆ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಸುಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬಿತ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಜೀವನಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದು. ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನೀರು - ಶಕ್ತಿ ಸೇರಿಕೆಗೆ (water -

energy nexus) ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ನೀತಿಯು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಒಣ ಭೂಮಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತದೆ.

2. ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು

2.1 ಮಳೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿತ ನೀರಾವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ಯಾಕೇಜ್

ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಉತ್ಪಾದನಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಅಸ್ಥಿರತೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಮುಖ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಜೊತೆಗೆ ಮಳೆ ಹಂಚಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣವು ಸಹ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಮಳೆ ಬದಲಾವಣೆಯು ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಯಪಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ಅಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳು ಮಳೆ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕರೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಬಿದ್ದ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ವೃಥಾ ಮಾಡದೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದು, ಮಳೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಗೆ ಪ್ಯಾಕೇಜನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

2.1.1 ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ನ ಘಟಕಗಳು:

2.1.1.1 ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಣೆ: ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ರೈತರೇ ಸ್ವತಃ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ತೇವಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದು, ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ವಿವಿಧ ರಚನೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

2.1.1.2 ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ರಚನೆ (ಪಾಲಿಥೀನ್/ಟಾರ್ಪಾಲಿನ್ ಸಹಿತ): ಮಳೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಮಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರಚನೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಪಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯ ಜಮೀನಿನಿಂದ ನೀರು ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಆಯ್ದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊಂಡ ತೆಗೆದು ಜಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾದ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಂದಿಗ್ಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ವಿವಿಧ ರಚನೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-3ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವ ರಚನೆಗಳಲ್ಲದೆ ರೈತರು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಸನ್ನಿವೇಶದ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರೈತರು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು ರಚನೆ (ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ) ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಮೂಹ ಹೊಂಡಗಳಿಂದ ಕೊಯ್ಲಾದ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸಲು ರೈತರು ಪಿ.ವಿ.ಸಿ ಪೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

2.1.1.3 ಡೀಸೆಲ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್: ಕೃಷಿ ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾದ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗರಿಷ್ಠ 5 ಹೆಚ್.ಪಿ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಡೀಸೆಲ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ನ್ನು ಶೇಕಡ 80 ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಡೀಸೆಲ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯ ದರ ಕರಾರಿನ್ವಯ ನೀಡುವುದು. ಗರಿಷ್ಠ 2 ಹೆಚ್.ಪಿ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೋಲಾರ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಅಳವಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಶೇ 50ರ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ರೈತರು ಈಗಾಗಲೇ

ಡೀಸಲ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹೊಂದಿದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ರೈತರ ಭಾಗದ ವಂತಿಗೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.

2.1.1.4 ಲಘು ನೀರಾವರಿ: ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಂದಿಗ್ಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ಒಂದು (1.0) ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಲಘು ನೀರಾವರಿ ಘಟಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಚಾಲ್ತಿ ಲಘು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ದರ ಕರಾರಿನ್ವಯ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು. ಲಘು ನೀರಾವರಿ ಪಡೆದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

2.1.1.5 ಪರಿವರ್ತಿತ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ: ಪ್ರತಿ ಕೃಷಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತ ಬೆಳೆ/ತಳಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು. ಬದಲಿ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-4 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು. ಈ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಾಗಿ ಕೃಷಿ ಪರಿಕರ ಖರೀದಿಸಲು ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ಚಾಲ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಇರುವ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಘಟಕದನ್ವಯ ರೈತರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

2.2 ಒಟ್ಟು ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ನ್ನು ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

2.2.1 ಪಾಲಿಹೌಸ್ ಸಹಿತ ಮಾದರಿ: ಪಾಲಿಹೌಸ್ ಸಹಿತ ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಮಾದರಿಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅನುಬಂಧ-4G ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಾನುದಾನವು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ NHM ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಗರಿಷ್ಠ ಶೇ.50 ಕ್ಕೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸ್ವಂತ ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದಾಗಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಖಾತ್ರಿ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ಶೇ 50 ರ ಸಹಾಯ ಧನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಪಾಲಿ ಹೌಸ್ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಅನುದಾನದ ಮೊತ್ತ ಅಂದಾಜು ರೂ. 10 ಲಕ್ಷ ದಿಂದ 13 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಘಟಕವನ್ನು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆವತಿಯಿಂದ ಚಾಲ್ತಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. **ಅನುಬಂಧ - 4ರ ಉಪಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ:** ಜಿ ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಎಕರೆಯ ಪಾಲಿಹೌಸ್ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು ರೈತರು ಗರಿಷ್ಠ ಒಂದು ಎಕರೆವರೆಗೆ ಪಾಲಿಹೌಸ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅನುದಾನದ ಮೊತ್ತವೂ ಪಾಲಿ ಹೌಸ್ ವಿನ್ಯಾಸದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಪಾಲಿಹೌಸ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ರೈತರು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಹಿಡುವಳಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ರೈತನು ಪಾಲಿಹೌಸ್ ಘಟಕವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಘಟಕಗಳಾದ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ, ಡೀಸಲ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹಾಗೂ ಲಘು ನೀರಾವರಿ ಘಟಕ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

2.2.2 ಪಾಲಿಹೌಸ್ ರಹಿತ ಮಾದರಿ:

2.2.2.1) ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ: ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಇತರೆ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ರೈತರಿಂದ ಅನುಬಂಧ-5 ರನ್ವಯ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ವಯವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಾನುದಾನವು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ ಶೇ.80 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡದ

ರೈತರಿಗೆ ಶೇ.90 ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ (ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ) ಶೇ 80 ರ ಸಹಾಯ ಧನದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಅನುದಾನ ಮೊತ್ತ ಅಂದಾಜು ರೂ. 1.60 ಲಕ್ಷಗಳು (ಹಣ್ಣು/ತರಕಾರಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ) ಇರುತ್ತದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡದ ರೈತರಿಗೆ ಶೇ.90 ರ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಅನುದಾನ ಮೊತ್ತ ಅಂದಾಜು ರೂ. 1.80 ಲಕ್ಷಗಳು (ಹಣ್ಣು/ತರಕಾರಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ) ಇರುತ್ತದೆ.

2.2.2.2) ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ: ಪರಿವರ್ತಿತ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.5000/- ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಸದರಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ (ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ) ಶೇ 80 ರ ಸಹಾಯ ಧನದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಅನುದಾನದ ಮೊತ್ತ ಅಂದಾಜು ರೂ. 1.00 ಲಕ್ಷಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡದ ರೈತರಿಗೆ ಶೇ.90 ರ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಅನುದಾನ ಮೊತ್ತ ಅಂದಾಜು ರೂ. 1.10 ಲಕ್ಷಗಳು ಇರುತ್ತದೆ.

ವಿ.ಸೂ. : 1. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.

2. ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಬರುವ ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ತಾಕುಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

3. ಪಾಲಿಹೌಸ್ ಸಹಿತ ಮಾದರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಶೇ.1/3 ರವರೆಗೆ (ಅಂದಾಜು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 10 ಫಲಾನುಭವಿಗಳು) ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪಾಲಿಹೌಸ್ ರಹಿತ ಮಾದರಿಗೆ ಶೇ.2/3 ರವರೆಗೆ (ಅಂದಾಜು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 200 ಫಲಾನುಭವಿಗಳು) ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.

4. ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಗುರಿಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು/ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿನ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಗತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ/ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ/ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು/ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ 1 ಹೆ. ಹಾಗೂ 0.5 ಹೆ. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆ/ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಘಟಕಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಾಗಿ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಅನುಬಂಧ-5 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿಸುವುದು. ಎಂಪ್ಯಾನಲ್ ಆದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ(Empanelled Agencies) ಮೂಲಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು L-1 ದರದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.

ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ರಚನೆ, ಹಸಿರು ಮನೆ, ನೆರಳು ಪರದೆಗೆ ತಗಲುವ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ -3 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಸೂಚಿತ ದರವಾಗಿದ್ದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇ-ಟೆಂಡರ್ ಮುಖಾಂತರ ನಿಗದಿಯಾಗುವ L-1 ದರಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ.

3. ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ/ತರಬೇತಿಗಳು:

1. ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉಪಗ್ರಹ ಆಧಾರಿತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ/ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವುದು.
2. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯೇತರ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
3. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರಿಗೆ/ ರೈತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

4. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

1. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ / ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ:

ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಯ್ದು ಸಾಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು. ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲು ಇಲಾಖೆಗಳು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸುವುದು.

1. ಸದರಿ ಪ್ರಾಕೇಶಿನ ಖರ್ಚು-ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ರೈತರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.
2. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಗುಂಪು (CLUSTER)ಗಳಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.
3. ಆಯ್ಕೆಯಾದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪೈಕಿ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆ ಇರುವ ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು.
4. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ 2 ಹೆಕ್ಟೇರ್ಗೆ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
5. ಋಷಿ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.
6. ಸಣ್ಣ-ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ/ರೈತಮಹಿಳೆ/ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ/ಪ.ಜಾ/ಪ.ಪಂ ರೈತರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.
7. ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಶೇ 30 ರಷ್ಟು ಪ.ಜಾ/ಪ.ಪಂ.ದ ರೈತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು.
8. ಕೊಳವೆಬಾವಿ ಇರುವ ರೈತರು/ಬೀಜ ಉತ್ಪಾದಕ ರೈತರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.
9. ಭೂಚೇತನ ಪ್ಲಸ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಬರುವ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.
10. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ನೀರಾವರಿ ತಲುಪದ ಪ್ರದೇಶದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
11. ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ರೈತರ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವುದು.
12. ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ (ಅನುಬಂಧ-5) ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲಮಿತಿ ನೀಡಿ ಆಸಕ್ತಿವುಳ್ಳ ರೈತರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ/ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ನೊಂದಣಿ ಮಾಡುವುದು. ನೊಂದಣಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಯ ಜೇಷ್ಠತೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. ನೊಂದಣಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು. ನೊಂದಣಿ ಮಾಡಿದ ರೈತರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗಣಕೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. (ವಿವರವನ್ನು ನಂತರ ನೀಡಲಾಗುವುದು)
13. ತಾಲ್ಲೂಕು/ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ, ಜಲಾನಯನ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ರೇಷ್ಮೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
14. ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರು ಶೇ.20 ರಷ್ಟು ರೈತರ ವಂತಿಕೆಯನ್ನು (ಬ್ಯಾಂಕ್/ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲ ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ) ನೀಡಬೇಕಿರುತ್ತದೆ. ಶೇ.80 ರಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರೀ ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು RTGS ಮೂಲಕ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆ/ ರೈತರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ (40:40:20) ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದು.
15. ಪಾಲಿಹೌಸ್‌ಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು NHM ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
16. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ರೈತರು ಶೇ.10 ರಷ್ಟು ರೈತರ ವಂತಿಕೆ (ಬ್ಯಾಂಕ್/ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲ ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬಂಡವಾಳ

ಹೂಡಿಕೆ) ನೀಡಬೇಕಿರುತ್ತದೆ. ಶೇ.90 ರಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು RTGS ಮೂಲಕ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆ/ ರೈತರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ (40:40:20) ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದು.

17. ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ರೈತರಿಗೆ ಅವರ ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು/ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುವುದು.
18. ಪ್ರತಿ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ರೈತರ ಗುಂಪು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು.
19. ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
20. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರೆ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಚಾಲ್ತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.
21. ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಹೊಂದಿರುವ ರೈತ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.
22. ಐದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ರೈತರೂ ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ವಿಮೆ ಮಾಡಿಸುವುದು.

5. ಘಟಕ ಅನುಷ್ಠಾನ: ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರು ವಿಧಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ರೂಪಿಸಿದೆ.

5.1 ಘಟಕ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವ ರೈತರು ಸ್ವತಃ ಅವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ/ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ (ಅನುಬಂಧ-5)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು. ಘಟಕಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ (40:40:20) ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಖಾತೆಗೆ / ಸಂಸ್ಥೆಯ ಖಾತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಹಾಯನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

5.2 ಈ ಘಟಕ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆ/ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು e Tender ಮೂಲಕ (Expression of Interest) ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ರೈತರ ಪ್ರೇರೇಪಣೆಗಾಗಿ ಸಂಘ/ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಸದರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಯೋಜನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರ, ರೈತರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೈಗೊಂಡು ಘಟಕಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ಸಂಘದ ಮುಖಾಂತರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ 5.1 ರನ್ವಯ ಸಹಾಯನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬಿಡ್ಡಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲಾದ L-1 ದರದನ್ವಯ ಎಂಪ್ಯಾನೆಲ್ ಆದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ರೈತರು ಸ್ವತಃ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವರುಗಳು ಎಂಪ್ಯಾನೆಲ್ ಆದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದು.

5.3 ಆಸಕ್ತಿವುಳ್ಳ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಂದ (ಪರಿಕರ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸರಬರಾಜುದಾರರು /ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ)ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ e Tender ಮೂಲಕ Expression of Interest ನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಚಾರ, ರೈತರ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ ಘಟಕವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಆಸಕ್ತ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘ/ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 50 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುವ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಖಾತೆಗೆ ಸಹಾಯನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

5.4 ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯು ನೋಡಲ್ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದ್ದು ಇತರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ತಗಲುವ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಯೋಜನೆಯ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಭರಿಸುವುದು.

5.5 ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.

5.6 ಈ ಯೋಜನೆಯ ಘಟಕಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ MGNAREGA ಯೋಜನೆಯ ಅನುದಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

6. ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

6.1 ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿ

ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು - ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು:

1. ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯುಕ್ತರು
2. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ
3. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ
4. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆ
5. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ
6. ಆಯುಕ್ತರು, ಕೃಷಿ/ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ.
7. ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ/ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕುಲಪತಿಗಳು (ಬೆಂಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ, ರಾಯಚೂರು, ಬಾಗಲಕೋಟೆ)
8. (State Level Bankers Committee) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಬ್ಯಾಂಕರ್ಸ್ ಸಮಿತಿ ಆಯೋಜಕರು.
9. ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ (ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ)

ಸದರಿ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

1. ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು.
2. ಮಂಜೂರಾದ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಗತಿಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ
3. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.
4. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

6.2 ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿ

ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ - ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು:

1. ಆಯುಕ್ತರು, ಕೃಷಿ/ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ/ ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ/ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆ/ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ
2. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ
3. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಬ್ಯಾಂಕರ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ

4. ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ/ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ (ಬೆಂಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ, ರಾಯಚೂರು, ಬಾಗಲಕೋಟೆ)
5. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ (ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ)

ಸದರಿ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

1. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು.
2. ಮಂಜೂರಾದ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಗತಿಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
3. ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಇತರೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದರೂ ಸಹ ಸಮಿತಿಯು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.

6.3 ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿ

ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು(ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್)	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಲನಾಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ/ರೇಷ್ಮೆ/ ಸಹಕಾರ/ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆ/ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಬ್ಯಾಂಕರ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ	ಸದಸ್ಯರು
ಜಿಲ್ಲಾ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಸ.ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಸದರಿ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

1. ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಇಲಾಖಾವಾರು ಗುರಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು.
2. ಮಂಜೂರಾದ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಗತಿಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
3. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯು ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದು.

7. ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮತ್ತು ದಾಖಲಾತಿ

1. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ/ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಚಲಿತ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡುವುದು. First cum first serve ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು.
2. ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಘಟಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ.
3. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಕಾರ್ಯಾದೇಶ ನೀಡುವುದು.
4. ಸಂಭಂದಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು.
5. ಪ್ರತಿ ಫಲಾನುಭವಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿವರಗಳನ್ನು GPS Co-ordinates ನೊಂದಿಗೆ ದಾಖಲಿಸುವುದು.

6. GPS Co-ordinates ಮಾಹಿತಿ ಒಳಗೊಂಡ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಂತ್ರಾಂಶದ ಮೂಲಕ upload ಮಾಡುವುದು.
7. ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯು ನಡೆಸುವುದು.
8. ಫಲಾನುಭವಿಯು ಒಂದೇ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಹಾಯಾನುದಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಇತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ದೃಢೀಕರಣ ಪಡೆಯುವುದು.
9. ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಗತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ರೈತರ ಖಾತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ RTGS ಮೂಲಕ ಪಾವತಿಸುವುದು.
10. ಕಂಡಿಕೆ 5 ರಂತೆ e-tender ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿ ಪೂರ್ಣವಾದ ನಂತರ RTGS ಮೂಲಕ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
11. ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ e-tender ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
12. ಯೋಜನೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾಡುವುದು. ಭೂ ಚೇತನ ಪ್ಲಸ್ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ 4 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ಇಕ್ವಿಟಾಟ್ ಸಂಸ್ಥೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇನ್ನಿತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಇಲಾಖೆಯು ಅರ್ಹ ಹಾಗೂ ಆಸಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು.

8. ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ

- 1 ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ on line ಮುಖಾಂತರ ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- 2 ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದಂತೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಘಟಕ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ರೈತರು ಪಾವತಿ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು (ಅನುಬಂಧ -6) ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಯ ಹೊಬಳಿ/ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರ ರೈತರ ಖಾತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ RTGS ಮೂಲಕ ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- 3 ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಘಟಕ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾದ ಇಲಾಖೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು. ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಕಂಡಿಕೆ 5.1 ಮತ್ತು 5.3 ರನ್ವಯ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

9. ಹವಾಮಾನ ಸಲಹೆ:

- 1 ರೈತನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿರುವ ಮಳೆ ಅವಧಿ, ಮಳೆ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಳೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ರೈತರೇ ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಿಸುವುದು.
- 2 ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನದ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೃಷಿ-ಹವಾಮಾನ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಯತ ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹವಾಮಾನ ಆಧಾರಿತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಾಪ್ತಾಹಿಕವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದು.
- 3 ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನದ ಕೃಷಿ-ಹವಾಮಾನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಿಯತ ಕಾಲಿಕವಾಗಿ SMS ಮೂಲಕ ನೀಡುವುದು.

10. ಬೀಜಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳ ಪೂರೈಕೆ:

ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೃಷಿ ಪರಿಕರ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಶತ 20-25ರಷ್ಟು ಇಳುವರಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬೀಜ ನಿಗಮ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೀಜ ನಿಗಮ, ಕರ್ನಾಟಕ ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸುಮಾರು 95-100 ಖಾಸಗಿ ಬೀಜೋತ್ಪಾದಕರು ರೈತರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

10.1 ಬೀಜ ಕಾಪು ದಾಸ್ತಾನು - ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆ:

ಮಳೆ ಹಾಗೂ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಕಾಪು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಲು 50000 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ವರೆಗೆ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರೂ.5.00 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಮಳೆ ಹಾಗೂ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಹೊಂದುವ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಬೆಳೆ/ತಳಿಗಳಿಗೆ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ, ಕಾಪು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳಿಗೆ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಬೀಜ ವಿತರಣೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಭರಿಸಿ ಉಳಿದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳು ರೈತರಿಗೆ ವಿತರಣೆಯಾಗದೆ ಬೀಜೇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ ದರ ಮತ್ತು ಬೀಜದ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ವಿವಿಧ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

10.2 ಬೀಜೋತ್ಪಾದಕ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸರಾಸರಿ 6.0-6.50 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಂತೆ 3.00ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ವರೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಬೀಜೋತ್ಪಾದನಾ ರೈತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನವನ್ನು ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿವಿಧ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೆಳೆ/ತಳಿಗಳಿಗೆ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನವನ್ನು ನೀಡಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ	ವರ್ಗ	ಬೀಜೋತ್ಪಾದಕ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿ.ಗೆ (ರೂ)	ಬೀಜೋತ್ಪಾದನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿ.ಗೆ (ರೂ)	ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿ.ಗೆ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ
1.	ಏಕದಳ	750	250	1000
2.	ದ್ವಿದಳ	750	250	1000
3.	ಎಣ್ಣೆಕಾಳು	750	250	1000

ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಹೊಸ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಬೆಳೆ/ತಳಿಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.

11. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು:

ರಾಷ್ಟ್ರದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು 20.80 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ 168 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಮೂಲಗಳಿಂದ ದೊರಕುವ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.40 ರಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಶೇ.22 ರಿಂದ 24ರಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಕೃಷಿ ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ನೀರನ್ನು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಬಾರಿ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಮೂಲಕ ನೀರೊದಗಿಸಿದಾಗ ಬೆಳೆಗಳ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

11.1 ಉದ್ದೇಶಗಳು:

1. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
2. ತೀವ್ರ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವುದು.
3. ತರಕಾರಿ, ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹೂವಿನ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
4. ಋಷಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

11.2 ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಆಧಾರಿತ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು:

1. 105 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ 2000 ಚ.ಮೀ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವುಳ್ಳ ಹಸಿರುಮನೆ ಘಟಕವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು.
2. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಹೊಂಡ ಸೇರಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.
3. ಈ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕೃಷಿಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಭರಿಸಲಾಗುವುದು.
4. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ವಿತರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಒಟ್ಟು 23 ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
5. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು 5000 ಹೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ (ಪ್ರತಿ RSK ಗೆ 30 ಹೆಕ್ಟೇರ್) ರಂತೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
6. ಮಾವು ಸೀಬೆ, ನೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗೊಡಂಬಿ ಬೆಳೆಗಳ ಪುನಃಶ್ಚೇತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು 150 ಹೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-4 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಇತರೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಲಿ ಇಲಾಖಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ

ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು. ಪಾಲಿಹೌಸ್ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

12. ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು:

ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ

ನಿರಂತರ ಲಾಭದಾಯಕ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಜಾನುವಾರು ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಾಣಾ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಔಷಧ ಮತ್ತು ಖನಿಜ ಮಿಶ್ರಣಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಲಸಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಲಗತ್ತಿಸಿದ ಅನುಬಂಧಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಜಾನುವಾರುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಮೇವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮೂಲಕ ತಳಿ ಸಂವರ್ಧನೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಇಲಾಖಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಶೇಕಡಾವಾರು ಸಹಾಯಧನ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು. ಹೈನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು. ಪಶುಪಾಲನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಘಟಕದ ವಿವರ	ಘಟಕದ ವೆಚ್ಚ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ
1.	ಮಿಶ್ರತಳಿ ಹಸು ಸಾಕಾಣಿಕೆ (ಒಂದು ಹಸು)	58605/-
2.	ಸುಧಾರಿತ ಎಮ್ಮೆ ತಳಿಸಾಕಾಣಿಕೆ,(ಒಂದು ಎಮ್ಮೆ)	52035/-
3.	ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, (10+1)	-
4.	ಮೇಕೆ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, (10+1)	-
5.	ಹಂದಿಸಾಕಾಣಿಕೆ, (3+1)	80000/-
6.	ಹಿತ್ತಲ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ (10+1)	15700/-
7.	ಗೊಡ್ಡು ರಾಸು ಶಿಬಿರ(50 ಜಾನುವಾರಗಳಿಗೆ)	25000/-

13. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು :

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕೊಯ್ಲೋತ್ತರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಘಟಕಗಳನ್ನು/ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಸದರಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು FPO/ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಹಯೋಗದಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉಗ್ರಾಣ ನಿಗಮ (KFWC) ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ರಫ್ತು ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ.,(KAPPEC) ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಘಟಕಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವುದು.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಘಟಕಗಳು
1.	ಬಹುಸ್ತರದ ಈರುಳ್ಳಿ ಒಣಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಘಟಕ
2.	ಆಲುಗೆಡ್ಡೆ ಒಣಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಘಟಕ
3.	ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ
4.	ಬಹುಪಯೋಗಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ- ಮಾವು, ಸೀಬೆ, ಹುಣಸೆ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಟೋಮೆಟೋ, ಪರಂಗಿ ಮತ್ತು ಒಣಮಾವು ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ
5.	ಬೀಜ ಕಾಪು ದಾಸ್ತಾನು ಗೋದಾಮು(ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ)

14. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಬೇಸಾಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ಥಾಪನೆ:

ಸದರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವತಿಯಿಂದ ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

15 ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚ :

ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ದಾಖಲಾತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ, ತಂತ್ರಾಂಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಅಡಿ ಶೇಕಡ 2 ರಷ್ಟು ಅನುದಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ-1

ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಗುರಿ(ಹೆ.ಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಜಿಲ್ಲೆ	ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು	5 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಗುರಿ	1ನೇ ವರ್ಷದ ಗುರಿ	ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು
1	ಬೆಂಗಳೂರು	8	100000	20000	ಆನೇಕಲ್, ಬೆಂಗಳೂರು(ದಕ್ಷಿಣ), ಬೆಂಗಳೂರು (ಉತ್ತರ), ಬೆಂಗಳೂರು (ಪೂರ್ವ) ದೇವನಹಳ್ಳಿ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ, ಹೊಸಕೋಟೆ, ನೆಲಮಂಗಲ
2	ರಾಮನಗರ	4	150000	15000	ರಾಮನಗರ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ, ಮಾಗಡಿ, ಕನಕಪುರ
3	ಕೋಲಾರ	5	150000	20000	ಬಂಗಾರಪೇಟೆ, ಕೋಲಾರ, ಮುಳಬಾಗಿಲು, ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ, ಮಾಲೂರು
4	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	6	140000	15000	ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಗುಡಿಬಂಡೆ, ಗೌರಿಬಿದನೂರು, ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ, ಚಿಂತಾಮಣಿ
5	ತುಮಕೂರು	10	400000	45000	ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ತುರುವೇಕೆ, ಕುಣಿಗಲ್, ಮಧುಗಿರಿ, ಪಾವಗಡ, ಕೊರಟಗೆರೆ, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ಶಿರಾ, ತಿಪಟೂರು, ಗುಬ್ಬಿ, ತುಮಕೂರು
6	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	6	340000	35000	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಹಿರಿಯೂರು, ಹೊಸದುರ್ಗ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ, ಮೊಣಕಾಲ್ಮೂರು
7	ದಾವಣಗೆರೆ	4	150000	15000	ಹರಿಹರ, ಜಗಳೂರು, ದಾವಣಗೆರೆ, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ
8	ಮೈಸೂರು	4	60000	6000	ಕೆ.ಆರ್.ನಗರ, ಟಿ.ನರಸೀಪುರ, ಮೈಸೂರು, ನಂಜನಗೂಡು
9	ಚಾಮರಾಜನಗರ	3	110000	11000	ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಯಳಂದೂರು
10	ಮಂಡ್ಯ	6	98000	10000	ನಾಗಮಂಗಲ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ, ಮಳವಳ್ಳಿ, ಮದ್ದೂರು, ಪಾಂಡವಪುರ, ಕೆ.ಆರ್.ಪೇಟೆ
11	ಹಾಸನ	3	150000	15000	ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ, ಹಾಸನ, ಅರಸೀಕೆರೆ
12	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	1	80000	8000	ಕಡೂರು
13	ಧಾರವಾಡ	1	42000	10000	ನವಲಗುಂದ
14	ಗದಗ್	4	240000	25000	ರೋಣ, ನರಗುಂದ, ಗದಗ್, ಮುಂಡರಗಿ
15	ಬೆಳಗಾಂ	5	140000	15000	ರಾಮದುರ್ಗ, ಗೋಕಾಕ್, ರಾಯ್‌ಬಾಗ್, ಸವದತ್ತಿ, ಅಥಣಿ
16	ವಿಜಾಪುರ	5	400000	45000	ಬಾಗೇವಾಡಿ, ವಿಜಾಪುರ, ಇಂಡಿ, ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ್, ಸಿಂದಗಿ
17	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	6	190000	20000	ಬಾದಾಮಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಹುನಗುಂದ, ಬೀಳಗಿ, ಜಮಖಂಡಿ, ಮುಧೋಳ
18	ರಾಯಚೂರು	5	300000	30000	ರಾಯಚೂರು, ದೇವದುರ್ಗ, ಮಾನ್ವಿ, ಲಿಂಗಸುಗೂರು, ಸಿಂಧನೂರು
19	ಕೊಪ್ಪಳ	4	250000	30000	ಗಂಗಾವತಿ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಕುಷ್ಟಗಿ, ಯಲಬುರ್ಗಾ
20	ಬಳ್ಳಾರಿ	7	240000	25000	ಬಳ್ಳಾರಿ ಹೊಸಪೇಟೆ, ಕೂಡ್ಲಿಗಿ, ಸಂದೂರು, ಶಿರಗುಪ್ಪ, ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ, ಹಡಗಲಿ
21	ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ	5	570000	60000	ಅಫಜಲ್‌ಪುರ, ಚಿತ್ತಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಜೇವರ್ಗಿ, ಸೇಡಂ
22	ಯಾದಗಿರಿ	3	200000	25000	ಶಹಾಪುರ, ಸುರಪುರ, ಯಾದಗಿರಿ
	ರಾಜ್ಯ	105	4500000	500000	

ಅನುಬಂಧ-2

ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ತೇವಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಘಟಕಗಳು/ಪದ್ಧತಿಗಳು	ಮೊತ್ತ (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಸಹಾಯಧನ(ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	
			ಸಾಮಾನ್ಯ	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ ಪಂಗಡ
1	ಅಂಕಣ ಬದು Compartment bunding	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 900/- ಪ್ರತಿ ಹೆ.	720/-	810/-
2	Tied Ridges	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 3000/- ಪ್ರತಿ ಹೆ.	2,400/-	2,700/-
3	ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಉಕ್ಕಸಾಲು Conservation Furrow	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 1800/- ಪ್ರತಿ ಹೆ.	1,440/-	1,620/-
4	Graded Bund ಬದು	ರೂ. 15000/- ಪ್ರತಿ ಹೆ.	12,000/-	13,500/-
5	Zing conservation Terrace	cost of the technology including bund, leveling and drop inlet spill way would be Rs. 18,000/- ಬದು ಸಮತಾಳಿ ಮತ್ತು ಡ್ರಾಪ್ ಇನ್‌ಲೆಟ್ ಸ್ಪಿಲ್ ವೇ ವೆಚ್ಚ (ತಾಂತ್ರಿಕ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿದಂತೆ) ರೂ.18,000/-ಪ್ರತಿ ಹೆ.	14,400/-	16,200/-
6	ಸಮಪಾತಾಳಿ ಬದು Contour Bund	ರೂ.15000/- ಪ್ರತಿ ಹೆ.	12,000/-	13,500/-
7	Micro Catchment	ರೂ.10000/- ಪ್ರತಿ ಹೆ.	8,000/-	9,000/-

ಟಿಪ್ಪಣಿ:

1. ಸಮಗ್ರ ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಯೋಜನೆ (IWMP), ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ (MNREGA) ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯ ಅನುದಾನವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸುವುದು.
2. ಅಲ್ಲದೆ, ಈನಂತರದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ವಂತಿಗೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

ಅನುಬಂಧ-3

ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ರಚನೆಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ	ಮಣ್ಣಿನ ವಿಧಗಳು	ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ (ಮಿ.ಮೀ.)	ನೀರು ಕೊಯ್ಲು ರಚನೆಯ ಗಾತ್ರ (ಮೀ.ನಲ್ಲಿ)	ಶೇಖರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ(ಕ್ಯೂ.ಮೀ)	ಯೂನಿಟ್ ವೆಚ್ಚ(ರೂ.)
1	ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣು	> 700	17x20x3	1000	1,27,500
		< 700	12x20x3	700	90,000
2	ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣು	> 700	15x20x3	900	1,12,500
		< 700	10x20x3	600	75,000
<p>ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ರೈತರ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೊಯ್ಲು ಸನ್ನಿವೇಶದ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಿ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡದ ಗಾತ್ರ</p> <p>Alternate farmpond sizes recommended to be adopted by farmers based on the local catchment situation</p>					
ಕ್ರ. ಸಂ	ನೀರು ಕೊಯ್ಲು ರಚನೆಯ ಗಾತ್ರ (ಮೀ.ನಲ್ಲಿ)	ಕನಿಷ್ಠ ಹಿಡುವಳಿ ಪ್ರದೇಶ(ಹೆ.)		ಶೇಖರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ(ಕ್ಯೂ.ಮೀ)	ಯೂನಿಟ್ ವೆಚ್ಚ(ರೂ.)
		ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣು	ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣು		
1	21x21x3	7.00	6.20	1300	1,65,375
2	18x18x3	5.00	4.30	970	1,21,500
3	15x15x3	3.25	2.70	675	84,375
4	12x12x3	2.25	2.00	430	54,000
5	10x10x3	1.75	1.00	300	37,500

ಟಿಪ್ಪಣಿ:

1. ಮೇಲೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ರೈತರು ಸ್ಥಳೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ನೀರು ಶೇಖರಣಾ ರಚನೆಯ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿ ತೋಡುವ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು 300 ಮೈಕ್ರಾನ್ ಪಾಲಿ ಶೀಟ್ ಹೊದಿಕೆ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ.
2. ಯೂನಿಟ್ ವೆಚ್ಚವನ್ನು L-1 ಬಿಡ್ಡರ್‌ಗಳ ಟೆಂಡರ್ ದರದನ್ವಯ ಸೂಚಿಸುವುದು. ರೈತರು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆ/ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ L-1 ದರದಂತೆ ಪಾವತಿಸುವುದು.

ಅನುಬಂಧ-4
ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು (ಹೆ.)

ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಮಳೆಯ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ (<700 ಮಿ.ಮೀ. ಸರಾಸರಿ)

A. Cropping System in Medium Rainfall (<700 mm average) Regions with Red Soils

ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು		ಪ್ರದೇಶ (ಹೆ.)
ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶ (ಮುಂಗಾರು)	ರಾಗಿ	1.00
ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ (ಮುಂಗಾರು)	ರಾಗಿ	0.80
	ತರಕಾರಿಗಳು	0.15
ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ (ಹಿಂಗಾರು)	ತರಕಾರಿಗಳು	0.15

B. B. ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಮಳೆಯ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ (>700 ಮಿ.ಮೀ. ಸರಾಸರಿ)

Cropping System in Medium Rainfall (700 mm average) Regions with Red Soils

ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು		ಪ್ರದೇಶ (ಹೆ.)
ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶ (ಮುಂಗಾರು)	ಹತ್ತಿ	1
ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ (ಮುಂಗಾರು)	ಸೋಯಾಅವರೆ	0.80
	ತರಕಾರಿಗಳು	0.15
ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ (ಹಿಂಗಾರು)	ಕಡಲೆ	0.80
	ತರಕಾರಿಗಳು	0.15

C. ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆಯ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ (<700 ಮಿ.ಮೀ. ಸರಾಸರಿ)

Cropping System in Low Rainfall (<700 mm average) Regions with Black Soils

ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು		ಪ್ರದೇಶ (ಹೆ.)
ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶ (ಮುಂಗಾರು)	ಸಜ್ಜೆ + ತೋಗರಿ	1
ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ (ಮುಂಗಾರು)	ಹೆಸರು	0.85
	ತರಕಾರಿಗಳು	0.1
ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ (ಹಿಂಗಾರು)	ಕಡಲೆ	0.85
	ತರಕಾರಿಗಳು	0.1

D. ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆಯ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ (>700 ಮಿ.ಮೀ. ಸರಾಸರಿ)

Cropping System in Low Rainfall (>700 mm average) Regions with Black Soils

ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು		ಪ್ರದೇಶ (ಹೆ.)
ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶ (ಮುಂಗಾರು)	ಮು.ಜೋಳ + ತೊಗರಿ	1
ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ (ಮುಂಗಾರು)	ಮು.ಜೋಳ + ತೊಗರಿ	0.75
	ತರಕಾರಿಗಳು	0.2
ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ (ಹಿಂಗಾರು)	ತರಕಾರಿಗಳು	0.2

E. ಇತರೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ

Other Recommended Modified Cropping system

ಮಣ್ಣಿನ ವಿಧಗಳು	ಹಾಲಿ ಬೆಳೆಗಳು/ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ	ಸೂಚಿಸಿದ ಬೆಳೆಗಳು/ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ
ಮಧ್ಯಮ ಆಳವಿಲ್ಲದ, ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣು, ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಜೇಡಿಗೂಡು (ಬೀದರ್ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ)	ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳು, ಸಜ್ಜೆ, ನೆಲಗಡಲೆ, ಜೋಳ,	ತೊಗರಿ + ಹೈಬ್ರಿಡ್‌ಜೋಳ (1:2) ತೊಗರಿ + ಸ್ಥಳೀಯಜೋಳ (1:2) ತೊಗರಿ + ಸಜ್ಜೆ /ಜೋಳ (1:2) ತೊಗರಿ + ಹೆಸರು (1:3) ತೊಗರಿ + ಉದ್ದು (1:3) ತೊಗರಿ + ಎಳ್ಳು (1:2) ತೊಗರಿ + ನೆಲಗಡಲೆ (2:4)
ಆಳವಾದ ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣು (ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು)	ಹಿಂಗಾರಿಜೋಳ, ಕಡಲೆ, ಹತ್ತಿ, ತೊಗರಿ	ಹಿಂಗಾರಿಜೋಳ, ಅಂತರ್ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಕಡಲೆ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಹತ್ತಿ, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ, ಅಗಸೆ ಮುಂಗಾರಿ-ಹೆಸರು
ಮಧ್ಯಮದಿಂದ ಆಳದ ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣು (ಕೊಪ್ಪಳ, ಗದಗ್, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾಂ, ವಿಜಾಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು)	ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ, ಮುಂಗಾರಿಜೋಳ, ನೆಲಗಡಲೆ, ಸೋಯಾಲವರೆ, ಹೆಸರು, ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ, ಹಿಂಗಾರಿಜೋಳ, ಕಡಲೆ, ಕುಸುಬೆ	ಸೋಯಾಲವರೆ-ಜೋಳ/ಕಡಲೆ ನೆಲಗಡಲೆ-ಜೋಳ/ಕುಸುಬೆ ಹೆಸರು-ಜೋಳ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ-ಕಡಲೆ/ಕುಸುಬೆ ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ-ಕಡಲೆ
ಕೆಂಪುಗೂಡು ಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣು, ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಜೇಡಿ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ, ತುಮಕೂರು, ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು)	ನೆಲಗಡಲೆ, ರಾಗಿ, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ	ಹತ್ತಿ+ನೆಲಗಡಲೆ(1:3) ಹತ್ತಿ+ಹೆಸರು/ಸೋಯಾಲವರೆ(1:2) ಹತ್ತಿ+ಹುರುಳಿ/ಬಟಾಣಿ/ಕೊತ್ತಂಬರಿ(1:2)

ಗರಸು, ಕೆಂಪು ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಜಂಬಟಗಿ ಮಣ್ಣು ಬೆಂಗಳೂರು(ಗ್ರಾ), ರಾಮನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು(ನ), ಕೋಲಾರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಪಾಲಿ ಮನೆ ಮಾದರಿಗಳು(ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲಿ ಮನೆ ಮಾದರಿಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿಮೆಗೆ ಒಳಪಡತಕ್ಕದ್ದು)	ಭತ್ತ ರಾಗಿ ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳು ಜೋಳ ತಂಬಾಕು	ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ+ತೊಗರಿ/ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ+ಹುರುಳಿ/ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ+ಹುರುಳಿ ರಾಗಿ+ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು 4:1 ರಾಗಿ+ಹುರುಳಿ ತೆಂಗು+ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳು
---	-------------------------------------	--

F. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ:

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಘಟಕಗಳು (ಚ.ಮೀ.)	ಯೂನಿಟ್ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)
1.	ಹಣ್ಣಿನ ತೋಟ (6000 ಚ.ಮೀ.) (ಸಸಿ ಮತ್ತು ನಾಟಿ)	60,000/-
2.	ಹಣ್ಣು/ತರಕಾರಿ ತೋಟ (2500 ಚ.ಮೀ.)	12,500/-
	ಒಟ್ಟು	72,500/-

G. ಪಾಲಿ ಹೌಸ್ ಮಾದರಿ(ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲಿ ಹೌಸ್ ಮಾದರಿಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿಮೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು)

Polyhouse models (All Polyhouse models will be compulsorily enrolled for insurance)

a. ಪಾಲಿ ಹೌಸ್ ಸಹಿತ (2000 ಚ.ಮೀ.)*

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಘಟಕಗಳು (ಚ.ಮೀ.)	ಯೂನಿಟ್ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)
1	ಹಸಿರು ಮನೆ (Tubular Structure) (2000 ಚ.ಮೀ.) ರೂ. 890/ಚ.ಮೀ.(ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ರಚನೆ ಸಹಿತ)	20,90,000/-
2.	ತರಕಾರಿಗಳು (High Value) (2000 ಚ.ಮೀ.) ರೂ. 140/ಚ.ಮೀ.	2,80,000/-
	ಒಟ್ಟು	23,70,000/-

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಘಟಕಗಳು (ಚ.ಮೀ.)	ಯೂನಿಟ್ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)
1.	ನೆರಳು ಪರದೆ (Tubular Structure) (2000 ಚ.ಮೀ.) ರೂ. 710/ಚ.ಮೀ.	14,20,000/-
2.	ತರಕಾರಿಗಳು (High Value) (2000 ಚ.ಮೀ.) ರೂ. 140/ಚ.ಮೀ.	2,80,000/-
	ಒಟ್ಟು	17,00,000/-

* NHM ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಶೇ 50 ಕ್ಕೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಿದೆ.

H. ಮೇವಿನ ಬೆಳೆ ಬೇಸಾಯ ವೆಚ್ಚ (0.1 ಹೆ. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ) =ರೂ.6000: ಈ ಘಟಕವನ್ನು ರೈತರು ಅಗತ್ಯತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲೂ ಅಳವಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

Fodder Crop Cultivation in 0.1 Ha. area Cost = Rs.6000: This component can be fitted into any of the models depending on farmers requirement.

ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ನೆರವು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಅನುಬಂಧ-5

ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ

ರೈತರು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆ

ಅರ್ಜಿ ಕವು ಸಂಖ್ಯೆ:

ರೈತರ ಹೆಸರು/ತಂದೆಯ ಹೆಸರು:

ಗ್ರಾಮ:

ಹೋಬಳಿ:

ತಾಲ್ಲೂಕು:

ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಮತ್ತು ವಿವರಣೆ:

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ:

1. ಸೂಚನೆಗಳು:

- ✓ ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಫಲಕಗಳಿಗೆ ಫಲಕ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಗತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.(ಮೊದಲನೇ ಹಂತ ಪಾಲಿಥೀನ್ ಸಹಿತ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ರಚನೆ ನಂತರ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಹಂತ ಇತರೆ ಫಲಕ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರ)
- ✓ ಫಲಕ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡದ ರೈತರು ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ವಂತಿಕೆ ಭರಿಸಬೇಕಿರುತ್ತದೆ. ಇತರೆ ವರ್ಗದ ರೈತರು ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ವಂತಿಕೆ ಭರಿಸಬೇಕಿರುತ್ತದೆ.

2. ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಫಲಕಗಳು

ಕ್ರ ಸಂ	ಫಲಕ	ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಫಲಕ/ವಿವರಣೆ	ಫಲಕ ವೆಚ್ಚ
1	ಸೃಳದಲ್ಲ ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಣೆ		ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಅನುಬಂಧ-02ರನ್ವಯ
2	ಪಾಲಿಥೀನ್ ಸಹಿತ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ರಚನೆ		ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಅನುಬಂಧ-03ರನ್ವಯ
3	ಡೀಸೆಲ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್(ಗರಿಷ್ಠ 5 ಹೆಚ್.ಪಿ)		
4	ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿ ಫಲಕ (ಗರಿಷ್ಠ 0.5 ಹೆ ವಿವರಣೆ)		
5*	ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ(ಅನುದಾನವು ಗರಿಷ್ಠ ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.)		(ವಿವರ: ಅನುಬಂಧ 4ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ)
	1.ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯ ಆಧಾರಿತ		
	ಬಿದಿರ ಧಾನ್ಯ ಆಧಾರಿತ		
	ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಬೆಳೆ ಆಧಾರಿತ		
	ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ (ಒಂದು ಹೆ.ಗೆ)		
	ವಾರ್ಷಿಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ		

	ಬಹು ವಾರ್ಷಿಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ		
	ಪಾಲಹೌಸ್ ಮಾದರಿ		
	ಮೇವಿನ ಬೆಳೆ		
6.	ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಸು/ಎಮ್ಮೆ/ಕುರಿ/ಮೇಕೆ/ಹಂದಿ/ಹಿತ್ತಲ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ		
	ಒಟ್ಟು		

* ವಿ.ಸೂ : ಕ್ರ ಸಂ 1 ಲಿಂದ 5ರವರೆಗಿನ ಘಟಕಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ರ ಸಂ 1 ಲಿಂದ 4ರವರೆಗಿನ ಘಟಕಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮನಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗಬದ್ದು, ರೈತರು ಕ್ರ.ಸಂ. 5 ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಅಥವಾ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸಂಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕ್ರ ಸಂ 6 ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

3. ರೈತರ ದೃಢೀಕರಣ;

ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಸೂಚನೆಗಳು/ಷರತ್ತುಗಳನ್ವಯ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲು ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿರುತ್ತೇನೆ.

ರೈತರ ಸಹಿ

ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ:

4. ಲಗತ್ತು: ಪಹಣಿ, ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ (ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಇರುವ ರೈತರು), ರೈತರ ವರ್ಗ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ, ಐಜಿಪಿಎಸ್ ರೈತನ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ, ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

5. ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದ ವಿಸ್ತರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸು: ರೈತರು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿರುವ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ _____ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ರೂ _____ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಘಟಕವಾರು ವಿವರ:

ರೈತರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಸವಲತ್ತುಗಳ ವಿವರ:

ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದ ವಿಸ್ತರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಹಿ

6. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ವಿಸ್ತರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸು

ಅ. ರೈತರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹಾಲಿ ಇರುವ ಜಾತಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಭರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಇಲಾಖೆ

ಕ್ರ ಸಂ	ಘಟಕ	ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಘಟಕ/ವಿತ್ತೀಣೆ	ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ	ಅನುದಾನ ನೀಡಬಹುದಾದ ಹಾಲಿ ಯೋಜನೆ	ಮೊತ್ತ
1					
2					
3					
				ಒಟ್ಟು	

ಇಲಾಖೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಹಿ:

ಇತರೆ ಇಲಾಖೆ:

ಕ್ರ ಸಂ	ಘಟಕ	ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಘಟಕ/ವಿತ್ತೀಣೆ	ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ	ಅನುದಾನ ನೀಡಬಹುದಾದ ಹಾಲಿ ಯೋಜನೆ	ಮೊತ್ತ
1					
2					
3					
				ಒಟ್ಟು	

ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಿ:

ಅ. ಒಟ್ಟು ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ನ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಸವಲತ್ತುಗಳ ವಿವರ (ಪಾಲಿಹೌಸ್/ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ರಚನೆ/ ಲಘು ನೀರಾವರಿ/ ಡೀಸೆಲ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್/ ಹಣ್ಣಿನ ರಿಡ್‌ಗಳು)

ಇ. ರೈತರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ರೂ _____ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ----- ಮೊತ್ತ ಭರಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿಕೆ ರೂ _____ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಜಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿರುವ ಇಲಾಖೆಯ
ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ವಿಸ್ತರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ
ಸಹಿ

ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ
ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶ ನಮೂನೆ

ಇಲಾಖೆ:

ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶ ಕಮ್ ಸಂಖ್ಯೆ:

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆ ದಿನಾಂಕ:

ರೈತರ ಹೆಸರು/ತಂದೆಯ ಹೆಸರು:

ಗ್ರಾಮ:

ಹೋಬಳಿ:

ತಾಲ್ಲೂಕು:

ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ:

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ:

1. ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ರೈತರು ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅರ್ಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ _____..ದಿನಾಂಕ _____..ರನ್ವಯ ಸವಲತ್ತು ಕೋರಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿರುವ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ರೂ _____ ಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

2. ಚಾಲ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾದ ಮೊತ್ತ:

ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾದ ಮೊತ್ತ:

ಒಟ್ಟು:

3. ರೈತರು ಘಟಕವನ್ನು ಸೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಮಂಜೂರಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ----- ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಸೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಪಾವತಿ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಇಲಾಖೆಯ ಹೋಬಳಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

4. ಉಳಿಕೆ ಘಟಕಗಳನ್ನು _____ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಸೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು.

ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು.

ಅನುಬಂಧ-6

ರೈತರಿಂದ ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ರೈತರ ಹೆಸರು/ತಂದೆಯ ಹೆಸರು:

ಗ್ರಾಮ:

ಹೋಬಳಿ:

ತಾಲ್ಲೂಕು:

ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ:

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ:

ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ:

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆ ದಿನಾಂಕ:

ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶದನ್ವಯ ಘಟಕವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಇದರ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ -
.ರೂಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ರೈತರ ಭಾಗದ ವಂತಿಕೆಯಾಗಿ ರೂ ___ ಗಳನ್ನು
ಭರಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಉಳಿಕೆ ರೂ ___ಗಳ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಕೋರಿದೆ.

ಲಗತ್ತು: 1. ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ (ಜಿಪಿಎಸ್ ಮಾಹಿತಿ ಸಹಿತ)

2. ಘಟಕ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರೆ ದಾಖಲಾತಿಗಳು

ರೈತರ ಸಹಿ

ದಿನಾಂಕ:

ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ದಾಖಲಾತಿ ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸ್ಸು:

ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ದಾಖಲಾತಿ ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸ್ಸು: